

Traden

voor
dummies[®]

Lita Epstein
Grayson D. Roze

Met bijdragen van Henk Grundmeijer en Martijn Luijckx,
auteurs van *De kunst van het traden*

BBNC
uitgevers

Amersfoort, 2019

Inhoud in vogelvlucht

Inleiding	1
Deel 1: Beginnen met traden	5
HOOFDSTUK 1: De positieve en negatieve kanten van traden	7
HOOFDSTUK 2: Markten en aandelenbeurzen verkennen	21
HOOFDSTUK 3: Hoe kies je een broker?	37
HOOFDSTUK 4: Aan de slag met je bedrijfsmiddel: de computer	43
Deel 2: Inlezen in fundamentals: fundamentele analyse	61
HOOFDSTUK 5: Inleiding tot fundamentals: marktgedrag observeren	63
HOOFDSTUK 6: Een duik in de analyse van fundamentals	83
HOOFDSTUK 7: Luisteren naar analyst calls	97
Deel 3: Grafieken lezen: technische analyse	113
HOOFDSTUK 8: Zien is geloven: een inleiding tot technische analyse	115
HOOFDSTUK 9: Grafieken lezen is een makkie (echt)	127
HOOFDSTUK 10: Trends volgen om je kansen op succes te verhogen	149
HOOFDSTUK 11: Indicatoren en oscillatoren berekenen	165
Deel 4: Strategieën ontwikkelen voor het koop- en verkoopmoment van aandelen	189
HOOFDSTUK 12: Technieken voor geldbeheer: werken aan een robuustere portefeuille	191
HOOFDSTUK 13: Fundamentele en technische analyses combineren voor optimale strategie	211
HOOFDSTUK 14: Tradingrisico's minimaliseren met exchange-traded funds	233
HOOFDSTUK 15: Je trades uitvoeren	245
HOOFDSTUK 16: Een krachtig tradingsysteem ontwikkelen	265
Deel 5: Paradijs voor risiconemers	287
HOOFDSTUK 17: De basisprincipes van swingtrading	289
HOOFDSTUK 18: De basis van daytrading	305
HOOFDSTUK 19: Druk met derivaten	319
HOOFDSTUK 20: De valutamarkten op (forex)	345
HOOFDSTUK 21: Win het gevecht met jezelf en word succesvol	363
Deel 6: Het deel van de tientallen	379
HOOFDSTUK 22: Meer dan tien enorme tradingfouten	381
HOOFDSTUK 23: Tien tradingoverlevingstechnieken	389
Index	397

Inleiding

Traden was vroeger voorbehouden aan institutionele beleggingsbedrijven met directe toegang tot gesloten systemen voor het traden in effecten. Dankzij technische vooruitgang zijn de kansen voor iedereen hetzelfde geworden. Hierdoor is het traden in effecten toegankelijker voor individuen. Na de crash van de aandelenmarkt in 2000 verloren veel mensen enorme bedragen omdat professionele adviseurs of managers van open-eindbeleggingsfondsen hun portefeuilleprincipal niet beschermden. Hierdoor hadden beleggers keuze uit twee mogelijkheden: helemaal uit de markt stappen en een veilig heenkomen zoeken of meer te weten komen over het beheren van hun eigen portefeuille. Veel van de beleggers die terugkeerden naar de markt, keerden deze eind 2008 maar weer de rug toe, toen de markt het slechtste jaar liet zien sinds de depressie begin twintigste eeuw. In 2017 denderde de aandelenmarkt naar een hoogtepunt van 21.000 op de Dow-Jonesindex. Maar zullen ze zich door de volgende correctie weer laten afschrikken?

Het idee van kopen en voor eeuwig vasthouden werd na de crash van 2000 al snel losgelaten. Tussen 2004 en 2007 was er een korte opleving, maar in 2008 werd dit idee opnieuw overboord gegooid. Vandaag de dag zoeken mensen naar nieuwe manieren om te beleggen en traden. Beleggers hanteren nog steeds een zorgvuldige balans in hun portefeuille met een kopen-en-vasthoudenstrategie. Maar ze kijken veel kritischer naar wat ze vasthouden. De kans is tegenwoordig ook groter dat ze de aandelen die ze vasthouden nog eens kritisch tegen het licht houden. Anderen hebben de aandelenmarkt gewoon helemaal de rug toegekeerd.

Weer anderen hebben een stapje omhoog gemaakt in de tradingwereld. Traders van allerlei pluimage oefenen hun vaardigheden op de aandelenmarkt. Degenen die de meeste risico's durven te nemen en van traden hun beroep willen maken, leggen zich toe op daytrading. Ze houden een effectpositie nooit langer dan dezelfde tradingdag vast. Swingtraders houden hun positie wat langer vast. Soms een paar dagen of zelfs een paar weken.

Maar in dit boek kijken we niet naar de riskantere kanten van het traden. In plaats daarvan concentreren we ons op positietrading. Hierbij voer je trades uit door een positie in te nemen of te verlaten. Posities kunnen een paar weken of maanden, en soms zelfs een jaar of langer worden vastge-

houden. Dit is allemaal afhankelijk van trends die zichtbaar zijn in de economie, op de markt en uiteindelijk bij afzonderlijke aandelen.

Over dit boek

Veel mensen hebben een verkeerd beeld van traden en de bijbehorende risico's. Veel mensen denken bij het woord *trader* meteen aan de riskantste vorm van traden: daytrading. We gaan je zeker niet vertellen hoe je kunt daytraden. We willen je liever laten kennismaken met de wereld van positietrading. Dit is veel veiliger, minder riskant en toch een prima manier om een aanzienlijke portefeuille op te bouwen.

Vergis je niet: bij de handel in effecten zijn er altijd risico's. Gebruik voor het traden nooit geld dat je niet kunt missen. Zet dus niet het spaargeld op het spel waarmee je de opleiding van je kinderen wilt betalen. Als je wilt traden, zet je een deel van je spaargeld opzij dat je nog niet voor iets anders had bestemd. Je moet zeker weten dat je dit kunt missen zonder dat dit invloed heeft op je levensstijl.

Natuurlijk laten we je zien hoe je de risico's kunt minimaliseren. Maar we kunnen je niet beloven dat je nooit eens iets zult verliezen. Zelfs de ervarenste traders, de traders die het beste tradingsysteem opzetten, hebben geen glazen bol en worden weleens geraakt door een probleem op de markt met de bijbehorende verliezen. We laten je zien hoe je met de basisbeginselen van fundamentele en technische analyse je risico's kunt minimaliseren, hoe je kunt zien dat de markt rijp is voor een trade, hoe je kunt zien in welke specifieke sectoren in de markt je het beste kunt inzetten, hoe je bepaalt in welke fasen de economische cyclus en marktcyclus zich bevinden en hoe je al deze kennis het beste kunt gebruiken.

Sla bij het lezen van dit boek gerust de tekstkaders (gearceerde tekstvakken) over. Ze bevatten interessante informatie maar zijn niet essentieel om te begrijpen hoe traden werkt.

Dit boek bevat ook hyperlinks, die soms over meer regels zijn verdeeld. Als je de gedrukte versie van dit boek leest en een van de hyperlinks wilt openen, typ je het webadres over zoals het in de tekst is opgenomen alsof het op één regel staat. Als je dit boek als e-book leest, is het nog gemakkelijker: klik gewoon op het webadres en de webpagina wordt meteen geopend.

Dwaze veronderstellingen

We hebben enkele veronderstellingen gedaan over je basiskennis en vaardigheden op het gebied van de aandelenhandel. We gaan ervan uit dat je niet helemaal een groentje bent in de wereld van beleggen. Ook gaan we ervan uit dat je bekend bent met de aandelenmarkt en het basisjargon. Tijdens het verkennen van de basisbeginselen van het traden leggen we veel belangrijke termen en uitspraken uit. Maar als alles wat je in dit boek leest je echt onbekend in de oren klinkt, is het verstandiger om eerst een inleiding in aandelenhandel te lezen voordat je verdergaat naar de technische wereld van het traden.

We gaan er ook van uit dat je met een computer kunt omgaan en internet kunt gebruiken. Als je nu geen snel internet hebt, zorg er dan voor dat je dit wel hebt voordat je gaat traden. Veel van de hulpmiddelen die we in dit boek aanbevelen, zijn online beschikbaar. Maar voor veel van deze waardevolle middelen heb je een snelle internetverbinding nodig.

Pictogrammen in dit boek

In de *Voor Dummies*-boeken gebruiken we kleine plaatjes, of *pictogrammen*, om bepaalde delen van de tekst te markeren. Hierna lees je wat ze betekenen:

TIP

Zoek deze kleine markeringen om ideeën op te doen over het verbeteren van je tradingvaardigheden, of om te lezen waar je nog meer nuttige informatie vindt.

BELANGRIJK

Als we iets belangrijks bespreken dat je moet onthouden, markeren we dat met dit pictogram.

PAS OP

De tradingwereld heeft veel gevaren en valkuilen. Een kleine slipper kan je veel geld kosten. We gebruiken dit pictogram om je op de grootste gevaren te wijzen.

TECHNISCHE
INFO

Dit pictogram duidt op onnodig technische aspecten, maar we wilden deze informatie toch opnemen om ons verhaal af te ronden. De tekst die door dit pictogram wordt aangeduid, kun je overslaan, tenzij het onderwerp je nieuwsgierigheid wekte.

Hoe nu verder

Je staat op het punt de opwindende tradingwereld binnen te stappen. Het maakt niet uit waar je in dit boek begint. Elk hoofdstuk staat op zichzelf. Maar als je echt helemaal nieuw bent in het traden, kun je het beste beginnen met hoofdstuk 1 om de basisbeginselen onder de knie te krijgen. Als je al bekend bent met deze basis, alles begrijpt over de verschillende markten en beurzen wat je wilt weten, een broker hebt gekozen en de tools hebt verzameld die je nodig hebt, kun je ook beginnen met fundamentele analyse in deel 2. Maar vergeet bovenal niet om plezier te hebben en van de reis te genieten!

1

Beginnen met traden

IN DIT DEEL . . .

Weet je waar je aan begint voordat je gaat traden en ontdek je de positieve en negatieve kanten van trading.

Ga je aan de slag met de verschillende aandelenmarkten en leer je meer over de verschillende soorten marktorders.

Kies je een tradepartner die past bij jouw manier van traden.

Zoek je uit welke hardware en software je minimaal nodig hebt en bekijk je aanbevolen websites en programma's.

Inzicht in traden

Verschillende tradingsoorten verkennen

Hulpmiddelen voor de aandelenhandel verzamelen

De sleutel tot succes ontdekken

Hoofdstuk 1

De positieve en negatieve kanten van traden

De meeste mensen die besluiten de aandelenhandel in te gaan, willen gewoon veel geld verdienen. Hoeveel succes je als trader hebt, hangt af van hoe goed je de hulpmiddelen gebruikt, benodigde informatie vergaart en de beschikbare gegevens interpreteert. Je moet de discipline opbrengen om alle kennis die je hebt over de aandelenhandel te gebruiken als je een succesvolle tradingstrategie wilt ontwikkelen.

Het belangrijkste voor het ontwikkelen van een winstgevende tradestijl is ontdekken hoe je kunt voorkomen dat je je laat meeslepen door de emoties van de aandelenhandel: de kick van winst en het verdriet van verlies. De aandelenhandel is als een bedrijf. Je moet dit met dezelfde logica benaderen die je ook toepast op andere zakelijke beslissingen. Het bepalen van doelstellingen, onderzoeken van je mogelijkheden, plannen en implementeren van strategieën en beoordelen van je succes zijn voor de aandelenhandel net zo belangrijk als voor elke andere zakelijke onderneming.

In dit boek helpen we je deze horden te nemen terwijl we je laten kennismaken met de wereld van de aandelenhandel. Dit hoofdstuk bevat een overzicht van de aandelenhandel en een inleiding tot de benodigde hulpmiddelen, de onderzoeksvaardigheden die je moet gebruiken en de basisbeginselen voor het samenvoegen van al deze informatie tot een succesvolle tradingstrategie.

Het verschil tussen traden en beleggen

Traden is niet hetzelfde als beleggen. Beleggers kopen aandelen en hebben deze gedurende langere tijd (vaak te lang) in bezit en kopen er als het even kan nog meer van. Traders houden aandelen in sommige gevallen slechts enkele minuten vast, maar soms ook enkele maanden of zelfs langer dan een jaar. Hoelang je de aandelen vasthoudt, is afhankelijk van het soort trader dat je wilt worden.

Beleggers willen graag een uitgebalanceerde beleggingsportefeuille van groeiaandelen, waarde aandelen, en aandelen uit binnen- en buitenland, gecombineerd met obligaties voor de lange, korte en middellange termijn. Een goed uitgebalanceerde portefeuille biedt de belegger, afhankelijk van het type belegging en de risico's die hij of zij bereid is te nemen, meestal een stabiel rendement tussen de 5 en 12 procent.

Voor beleggers kan een agressieve portefeuille met een mix van 80 procent geïnvesteerd in aandelen en 20 procent in obligaties, mits goed gebalanceerd, gedurende een termijn van 20 jaar een jaarlijks rendement van maar liefst 12 procent opleveren. Naast jaren van groei zijn er echter ook jaren waarin het rendement zeer laag is. Het rendement van een conservatieve portefeuille met 20 procent geïnvesteerd in aandelen en 80 procent in obligaties zal zich eerder aan de lage kant van het spectrum bevinden, in de buurt van de 4 procent. De volatiliteit en risico's bij deze laatste portefeuille zijn echter een stuk lager. Beleggers die hun geld pas over minimaal 10 jaar nodig hebben, stellen vaak een agressievere portefeuille samen. Beleggers die met de belegging hun boterham moeten verdienen, kiezen meestal minder agressieve portefeuilles waarmee ze een gestage cashflow genereren. Dit bereik je door voornamelijk in obligaties te beleggen.

BELANGRIJK

Als trader zoek je naar de beste belegging voor je geld en stel je jezelf een doel dat een belegger alleen zou verwachten bij een agressieve portefeuille. Op sommige momenten tijdens de marktcyclus kun je wellicht het beste helemaal niet traden. In dit boek laten we zien hoe je bepaalde signalen moet interpreteren. Je kunt dan beter bepalen of je wel of niet moet traden, in welke sectoren je je het beste kunt begeven en wat de beste aandelen binnen deze sectoren zijn.